

ປະຫວັດສາດໂດຍຫຍໍ້ຂອງປະເທດລາວ

ເມືອງຢູ່ໃຈກາງແຜ່ນດິນໃຫຍ່ອາຊີອາຄະເນ

ກຣານທ໌ ເອແວນສ໌

ການບັນຍາຍປະຫວັດສາດຂອງ ສາດສະດາຈານ ກຣານທ໌ ເອແວນສ໌ ແມ່ນເໝືອນກັບຮູບທີ່ວາດ ແລະແຕ້ມ ຢູ່ບົນກຳແພງທີ່ລຽງກັນເປັນລຳດັບ ຫລາຍກວ່າທີ່ຈະເປັນການເລົ່າເຫດການປະຫວັດສາດ ທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຕາມລຳດັບຂອງການເວລາແບບທີ່ຮັບຮູ້ກັນທົ່ວໄປ. ວິທີນຳສະເໜີໃນລັກສະນະນີ້ ແມ່ນເຮັດໃຫ້ປຶ້ມດັ່ງກ່າວ ເປັນທີ່ໜ້າອ່ານ ແລະ ຍັງເປັນການຍື່ນໝູ່ປະຫວັດສາດໃຫ້ມີຊີວິດຂຶ້ນມານຳອີກ.

ຜູ້ແຕ່ງມີຄວາມໄດ້ປຽບຢ່າງຫລວງຫລາຍ ດ້ວຍການໄດ້ຈັດພິມບົດສຶກສາຄົ້ນຄວ້າທີ່ລົງເລິກ ສະເພາະດ້ານ ກ່ຽວກັບປະເທດລາວຈຳນວນໜຶ່ງມາກ່ອນແລ້ວ ເຊັ່ນວ່າ: *Lao Peasants Under Socialism* (1990), *The Politics of Ritual and Remembrance: Laos since 1975* (1998) ແລະ ໃນຖານະທີ່ເຄີຍເປັນ ບັນນາທິການໃຫ້ກັບປຶ້ມ *Laos: Culture and Society* (1999) ໃນປຶ້ມປະຫວັດສາດໂດຍຫຍໍ້ຂອງປະເທດລາວ ຂອງທ່ານ ສາດສະດາຈານ ກຣານທ໌ ເອແວນສ໌ ໄດ້ຖອດຖອນເອົາຫລາຍສິ່ງຫລາຍຢ່າງ ທີ່ເປັນການຄົ້ນພົບ ຈາກຜົນງານຂອງທ່ານໃນຊ່ວງກ່ອນໜ້ານັ້ນມານຳສະເໜີ ເພື່ອໃຫ້ປະໂຫຍດແກ່ບັນດາທ່ານຜູ້ອ່ານຫລາຍ ຍິ່ງຂຶ້ນ. ຖ້າມອງໃນແງ່ຄຸນຄ່າຂອງປຶ້ມດັ່ງກ່າວແລ້ວ ເຊິ່ງກໍ່ມີຫລາຍ ມັນກໍ່ເປັນການຍາກທີ່ຈະພົບເຫັນ ຈຸດອ່ອນ ແລະຂໍ້ຂາດຕົກບົກພ່ອງອັນໃຫຍ່ໂຕໃດໆເລີຍ. ປຶ້ມທີ່ຈົບງາມສົມບູນຫົວນີ້ ໄດ້ຖືກຂຽນຂຶ້ນດ້ວຍ ຄວາມພະຍາຍາມທຸ່ມເທເປັນການສ່ວນຕົວ ແລະ ຄວາມອາດທານຫລາຍສົມຄວນ ທີ່ຈະກ່າວຫລາຍໆ ບັນຫາຂອງປະເທດນີ້ອອກມາ.

ດຣ. ຮັນສ໌ ລຸດເຕີ

ບົດວິຈານ *Short History of Laos, Vientiane Times*